

VAK Nieuwsbrief

Middels deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen binnen de VAK die ook voor u, als eventueel startend ondernemer in de kinderopvang, interessant kunnen zijn.

Beste geïnteresseerden,

Als VAK staan we niet stil, we organiseren veel voor onze ondernemers, ondersteunen waar nodig en participeren in onderzoeken. Alle aspecten komen deze nieuwsbrief aan bod, veel leesplezier.

Afgelopen maand stond de ondernemer van de VAK weer centraal tijdens de **ondernemersdag**. Deze wordt altijd gecombineerd met de formele ALV waar dit keer zoals gebruikelijk het financiële verslag ter goedkeuring wordt voorgelegd, maar ook een statutenwijziging die we willen doen om te voldoen aan de WBTR. Na de lunch werd door de Organisatie Waarde van het Land ingegaan op het stuk Eigenwaarde en Onze waarden.

Er is een ballonnetje opgelaten voor een **VAK Festival** voor alle pedagogisch medewerkers van onze VAK locaties en er zijn ideeën geopperd voor een **studiereis** vanuit de VAK. Allemaal zaken waar wij de komende periode mee aan de slag gaan.

We kijken ook graag alvast vooruit. Voor onze ondernemers staan weer diverse workshops gepland zoals de **workshop Tariefbepaling** en de workshop **Al Kickstart binnen jouw organisatie**. Er komen binnenkort **interviewbijeenkomsten** aan voor onze aandachtsfunctionarissen en de **regiobijeenkomsten** staan gepland.

We druk bezig geweest met het plannen van de **VAK basistraining**, de laatste puntjes worden op de i gezet. Deze training is volledig gericht op nieuwe ondernemers binnen de agrarische kinderopvang en is exclusief voor leden van de VAK.

Tijdens de basistraining worden o.a. de volgende onderwerpen behandeld:

- Pedagogische Vaardigheden
- Personeelsmanagement
- Wet en Regelgeving / GGD
- VAK-Formule, beleid Veiligheid en Gezondheid, RiE
- Het programma van eisen en de Investeringsbegroting
- Marketing en communicatie
- Etc.

Heeft de gemeente positief gereageerd op het principeverzoek en wil je het vergunningstraject in, dan is **dit het moment** om je aan te sluiten bij de VAK en de basistraining te volgen. Tijdens de training kom je op 10 verschillende agrarische kinderdagverblijven, je ziet veel, legt waardevolle contacten en kunt samen met andere starters optrekken. Meer informatie of het aanmeldformulier kan je opvragen via **info@agrarischekinderopvang.nl**

In deze nieuwsbrief:

Pagina 2:

Een kijkje in de keuken bij....

Pagina 3 – 4:

MFL en agrarische kinderopvang in de stikstofplannen

Pagina 5—6:

Een dagje uit het leven van

Pagina 7:

Magazine De Kracht van Verbinding

Data VAK basistraining 2026 - 2027:

7 september - Luttelgeest

24 september - Hapert

7 oktober - Dronten

26 oktober - Nistelrode

12 november - Cothen

8 december - Oud-Alblas

11 januari - Hattem

26 januari - Oss

10 februari - Assendelft

27 februari - Molenaarsgraaf

Contact

Secretariaat:

06-15469524

info@agrarischekinderopvang.nl

www.agrarischekinderopvang.nl

Postadres:

Verenigde Agrarische
Kinderopvang

Postbus 23

7990 AA Dwingeloo

Dit artikel is overgenomen uit Magazine van Trendbreuk Zuid Limburg, andere leuke artikelen zijn te lezen via:

<https://trendbreukzuidlimburg.nl/magazine-spring-mee-welbevinden>

Kijkje in de keuken

'Laat ze écht vies worden en doe dit als juf ook zelf. Een goed voorbeeld doet goed volgen!'

Vivian Simons vertelt er enthousiast over. Zij groeide op op deze boerderij.

Haar bureau staat nu op de plek waar jaren geleden de varkens verbleven; waar ze als 10-jarige al bedacht dat ze met kinderen wilde werken en het liefst op die plek. Die droom is nu werkelijkheid.

Er kwam wel heel wat bij kijken, vertelt Vivian: "Zowel organisatorisch en financieel. En ook nu na 2 jaar zijn we nog steeds in ontwikkeling. Het belangrijkste is dat de kinderen zich veilig en prettig voelen. Ze kunnen hier hun gang gaan. Binnen, maar buiten nog meer. In plas-sen stampen, rennen, ontdekken, met modder spelen, van een berg afrollen, je even terugtrekken in het wil-genbosje. Ouders kiezen speciaal voor Hoeve Boeve omdat hier dingen kunnen, die thuis niet mogen."

Buiten bezig zijn biedt de kinderen rust, maar ook een uitlaadklep. "Tijdens het spelen en bij activiteiten zoals een bezoekje aan de boerderij van mijn ouders, leren we heel veel. We tellen dennenappels, leggen takken van groot naar klein en leren risico's inschatten. Laatst beklommen we met elkaar een bietenhoop. Een kindje durfde niet. Uiteindelijk wilde ze het wel proberen en het lukte. Wat een overwinning!"

Extra kleding en een tuinman

Dat een agrarische kinderopvang meer vraagt van de pedagogisch professionals, daar is Vivian zich van bewust.

"De kinderen krijgen speelpakken aan als ze naar buiten gaan.

Dat aan- en uittrekken vergt tijd en moeite. Onze medewerkers nemen ook extra kleding mee omdat ze zelf ook vies kunnen worden. Daarnaast is het runnen van een agrarische kinderopvang niet mogelijk zonder extra hulp. "Samen met de kinderen verzorgen de pedagogisch professionals de dieren, maar bij het voeren, verschonen van de hokken, de moestuin en het snoeiwerk hebben we hulp van tuinmannen. In het weekend of vakanties verzorgen mijn ouders en ik de dieren."

TIP!

Buiten eten en spelen

"Wat je binnen doet, kun je ook buiten doen. En alles wat je buiten doet, is goed. Kijk naar wat je al hebt en kunt. Veel activiteiten zijn namelijk helemaal niet gebonden aan een ruimte. Denk aan bouwen, voorlezen, knutselen, spel en rustmomenten. Soms kun je met een kleine investering het aanbod uitbreiden. Denk aan buiten koken. Durf wat meer risico te nemen. Juist dát helpt kinderen hun grenzen te verkennen en vertrouwen op te bouwen."

Multifunctionele landbouw en agrarische kinderopvang in de stikstofplannen

Korte samenvatting van wat in de brief en verdiepingsbijlagen wordt genoemd

Kernboodschap: multifunctionele landbouw wordt in de stukken niet breed uitgewerkt als aparte regeling, maar wordt wel duidelijk genoemd als mogelijk alternatief bedrijfsmodel. Opvallend is dat kinderopvang expliciet wordt genoemd naast zorgboerderijen, erfwinkels en voedselbossen. Daarmee is agrarische kinderopvang beleidsmatig herkenbaar als vorm van verbreding die kan helpen bij extensivering en toekomstbestendige bedrijfsvoering.

1. Waar wordt multifunctionele landbouw genoemd?

In de verdiepingsbijlage over inzet in en rond kwetsbare natuur- en watergebieden staat dat boeren meerdere ontwikkelpaden kunnen kiezen: **innoveren, extensiveren, verplaatsen of vrijwillig beëindigen**. Binnen het ontwikkelpad extensivering wil het Rijk samen met medeoverheden kijken naar alternatieve bedrijfsmodellen. Daarbij worden letterlijk genoemd: zorgboerderijen, erfwinkels, voedselbossen en kinderopvang.

Onderdeel	Wat staat er / wat betekent het?
MFL als ontwikkelpad	MFL wordt vooral gekoppeld aan extensivering: boeren kunnen hun bedrijfsmodel verbreden om inkomen te behouden of nieuwe maatschappelijke waarde te creëren.
Agrarische kinderopvang	Kinderopvang wordt expliciet genoemd als alternatief bedrijfsmodel. Dit is een belangrijk aanknopingspunt voor agrarische kinderopvang.
Geen verplichting biologisch	Omschakeling naar biologische bedrijfsvoering wordt nadrukkelijk geen verplichting. Het is één van de mogelijke routes.
Geen aparte MFL-regeling	De stukken noemen MFL als richting, maar werken nog geen concrete subsidiebedragen, voorwaarden of aparte vergunningregeling voor kinderopvang uit.
Ondersteuning	Het Rijk wil samen met medeoverheden belemmeringen bekijken en boeren actief ondersteunen. Wat daarvoor nodig is, moet nog met de sector worden uitgewerkt.

2. Wat betekent dit voor agrarische kinderopvang?

Positief aanknopingspunt: Doordat kinderopvang letterlijk wordt genoemd, kan agrarische kinderopvang worden gepositioneerd als maatschappelijk waardevolle verbreding van het agrarisch bedrijf. Past bij extensivering: Een kinderopvangtak kan helpen om inkomen te behouden wanneer de primaire landbouw tak extensiever moet worden of minder intensief wordt ingericht.

Geen automatische eis om dieren op te geven: In de stukken staat niet dat een boer standaard dieren moet inleveren om kinderopvang te starten of uit te breiden. Wel kan het totale bedrijf te maken krijgen met gebiedsregels of emissienormen.

Afhankelijk van locatie: In zones rond Natura 2000, beekdalen en grondwaterbeschermingsgebieden kunnen aanvullende regels gelden voor veebezetting, mest, kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen.

Belemmeringen bespreekbaar: Het Rijk wil kijken naar combinatiemogelijkheden en het wegnemen van belemmeringen. Dat biedt ruimte om knelpunten rond vergunningen, bestemmingen en uitvoering aan te kaarten.

3. Belangrijke nuance

MFL is geen vrijstelling van de andere regels. Een bedrijf met agrarische kinderopvang moet nog steeds passen binnen de regels voor emissie, grondgebruik, ruimtelijke ordening, gezondheid, verkeer, veiligheid en eventuele gebiedsgerichte normen. MFL kan dus helpen als toekomstgericht verdienmodel, maar het neemt de landbouwkundige opgaven niet automatisch weg.

4. Praktische vertaling

Situatie

Start of uitbreiding kinderopvang op agrarisch erf

Kinderopvang in Natura 2000-zone of kwetsbaar watergebied

Boer wil inkomen behouden bij extensivering

Overleg met gemeente/provincie

Duiding

Niet automatisch gekoppeld aan minder dieren, maar wel afhankelijk van vergunning, locatie en effecten.

Kan onderdeel zijn van een bredere extensiveringsroute; aanvullende regels kunnen de landbouwtak raken.

Agrarische kinderopvang kan worden gebruikt als maatschappelijk en economisch alternatief verdienmodel.

Verwijs naar de erkenning in de kabinetsstukken dat kinderopvang een mogelijk alternatief bedrijfsmodel is.

5. Korte conclusie

De brief en bijlagen geven agrarische kinderopvang een bruikbaar beleidsmatig aanknopingspunt. Kinderopvang wordt expliciet genoemd als alternatief bedrijfsmodel binnen extensivering. Dat ondersteunt de lijn dat agrarische kinderopvang niet alleen een neventak is, maar ook kan bijdragen aan een toekomstbestendig buitengebied, maatschappelijke functies op het erf en economisch perspectief voor boeren. Tegelijk zijn de plannen nog niet uitgewerkt in een aparte regeling voor MFL of kinderopvang.

Bronnen: Verdiepingsbijlage Hoofdlijn 3 - Inzet in en rond kwetsbare natuur- en watergebieden; Verdiepingsbijlage Hoofdlijn 2 - Samen met boer, keten en regio vooruit; Verdiepingsbijlage Hoofdlijn 1 -Emissiereductie in landbouw, industrie en mobiliteit.

Alle documenten zijn terug te lezen op: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2026D33108&id=2026Z14788

Een dag uit het leven van een pedagogisch coach, beleidsadviseur en trainer van de VAK!

Ruim 7 jaar geleden kwam ik in dienst bij de Verenigde Agrarische Kinderopvang als pedagogisch beleidsmedewerker, coach en trainer. Wat gaat de tijd snel! Ik stapte destijds in een nieuwe functie die nog helemaal uitgestippeld mocht worden. Inmiddels is de invulling duidelijk en heb ik zelfs een collega naast me mogen verwelkomen die dezelfde functie in het Zuiden van Nederland uitoefent.

Hoe ziet een dag in onze baan er nou eigenlijk uit, wat doen wij eigenlijk voor onze VAK-ondernemers?

Maandag, 8.00 uur stap ik in de auto. Op weg naar een locatiebezoek in het westen van het land.

Jaarlijks jaar bezoeken mijn collega en ik alle locaties van de VAK. We noemen dit het pedagogisch locatiebezoek. Het doel van onze locatiebezoeken is de ondernemer en coach te ondersteunen waar nodig. Tijdens het locatiebezoek kijk ik eerst even mee op de groep. Op die manier krijgen we een mooi beeld van de locatie en de sfeer en leren wij de pedagogisch professionals kennen en zij ons. Ik heb weer geluk vandaag: de kinderen zijn heerlijk buiten opgestart, er hangt een ontspannen sfeer op de groep. Als ik er ben gaan de kinderen op pad naar de koeienstal, de koeien moeten nog gevoerd worden en de kinderen mogen natuurlijk meehelpen. Prachtig om te zien hoe ze even later met bezems en kruiwagens druk in de weer zijn in de stal!

Vervolgens ga ik in gesprek met de ondernemer en de pedagogisch coach. Per jaar bepalen we een aantal gespreks-onderwerpen, die aandacht verdienen. Dit jaar is dat onder andere de meldcode en aandachtsfunctionaris en de invulling van de teamoverleggen. Welke vorm heeft de ondernemer gekozen en zijn ze effectief, is er voldoende tijd en ruimte voor pedagogische verdieping en samenwerking? Ook bespreken we tijdens het locatiebezoek altijd de invulling van de pedagogische coaching. Wat loopt goed en waar zitten wellicht knelpunten? Hoe is de afstemming tussen de leidinggevende en de coach?

Rond 13 uur stap ik weer in de auto, om op weg naar huis te gaan. Ik kijk terug op een prettig locatiebezoek waar de ondernemer en coach een mooie samenwerking hebben neergezet.

Dinsdag : op naar de BSO training!

Vandaag opnieuw vroeg in de auto op pad! Er staat namelijk een BSO trainingsochtend op de planning. Vanuit de VAK bieden we diverse trainingen aan voor onze pedagogisch professionals.

Als basis is er de tweedaagse training Agrarisch Groene Pedagogiek (AGP). Elke pedagogisch professional die bij een VAK bedrijf komt werken, volgt deze in de beginperiode. We bespreken hierin de uitgangspunten van de Agrarisch Groene Pedagogiek: waar zijn deze op gebaseerd en vooral hoe vertaal je dit naar het praktische handelen op de groep.

Ook is er een verdiepingstraining op de AGP. In deze eendaagse training gaan we dieper in op "ontwikkeling zien" en hierbij aansluiten. Hoe kun je kindvolgend werken, vanuit de zone van de naaste ontwikkeling. Een hele mooie verdiepende dag voor de meer ervaren pedagogisch professional.

Maar vandaag is het tijd voor ochtend 3 van onze eigen Agrarisch Groene BSO training. Ik heb de groep al op twee eerdere ochtenden gezien, waarbij we onder andere hebben ingezoomd op het belang van autonomie op de BSO, het bieden van een passend activiteiten aanbod met risicovol spel en het verschil tussen jongens en meisjes. Deze ochtend gaat over ongewenst en grensoverschrijdend ge-

drag: wat vraagt dit van jou als medewerker van de BSO?

Om 12.30 uur sluiten we af. De medewerkers kunnen snel terug naar de BSO om daar eventueel hun dienst nog te draaien. Een van de deelnemers blijft nog even om met mij om tafel te gaan. Zij werkt ook als pedagogisch coach en is nog een beetje aan het zoeken naar de invulling van haar werk. Omdat we elkaar die ochtend toch al zien, kunnen we gelijk even met elkaar om tafel na de training. Samen denken we na over wat goede vervolgstappen voor haar zouden kunnen zijn in haar rol als coach.

Om 14.00 uur stap ik weer in de auto. Onderweg bel ik nog met een ondernemer die een vraag had over de begeleiding van een kindje op haar groep die veel bijgedrag laat zien. Wat zouden de pedagogisch professionals nog kunnen doen om het kindje te helpen in zijn hulpvraag? Ik voorzie de ondernemer van enkele tips die ze nog niet hadden ingezet, de ondernemer geeft aan dat ze hier goed mee verder kan.

Om 15.30 uur ben ik thuis: trainingsspullen opruimen en tijd om af te sluiten voor deze dag!

Vrijdag: vandaag een thuiswerkdag! Als VAK hebben we geen centraal kantoor en werken we als medewerkers vanuit huis. En dus is mijn uitzicht vandaag de fruitbomen in de boomgaard naast onze boerderij.

Als eerst verwerk ik de besproken punten en de groepsobservatie van het locatiebezoek van afgelopen maandag in een gespreksverslag om deze te delen met de ondernemer en pedagogisch professionals. Ik bel een andere ondernemer om een afspraak voor een locatiebezoek te plannen.

Vervolgens is het tijd om de geplande coachbijeenkomsten voor te bereiden! Twee keer per jaar bieden we voor alle pedagogisch coaches van de VAK de coachbijeenkomsten aan. Deze zijn regionaal, op een VAK bedrijf. Heel fijn, want op deze manier ontstaat er een vaste en vertrouwde groep pedagogisch coaches en leren we elkaar meer kennen. Elke coachbijeenkomst is er een onderwerp of thema dat centraal staat. We verdiepen deze met elkaar en er is veel ruimte voor uitwisseling en casusbespreking. Vandaag verstuur ik vast de uitnodiging met de voorbereidende opdracht, zodat de coaches voldoende tijd hebben zich voor te bereiden voor de bijeenkomst.

Dan is het alweer vrijdagmiddag! Ik heb nog mooi wat tijd over om verder te werken in onze VAK-ademy. Dit is de online werk- en leeromgeving die de VAK exclusief heeft opgezet voor alle ondernemers en pedagogisch professionals. Zij vinden er alle trainingen en evenementen waarop ingeschreven kan worden. Ik zet er nog een nieuwe training in de agenda, de verdiepingstraining voor het najaar, zodat de ondernemers kunnen beginnen met inschrijven van hun pedagogisch professionals. Ook rond ik een module af. Volgende week kan ik hem daadwerkelijk openzetten voor de pedagogisch professionals, eerst mag mijn collega nog even een laatste controle erop doen.

Onze VAK-ademy bevat allerlei leermiddelen voor onze pedagogisch professionals: modules, Pedagogisch Inspiratie Thema's, informatie voor ouders, interessante artikelen uit de media. Onze ondernemers kunnen, evt in overleg met hun coach, zelf bepalen op welke manier ze al deze materialen openzetten en inzetten in hun team, als VAK proberen we zoveel mogelijk input aan te leveren.

Om 16 uur sluit ik mijn laptop! Ik kijk terug op een hele fijne week, waarin ik weer veel ondernemers, coaches en pedagogisch professionals van de VAK-bedrijven heb mogen spreken en ondersteunen!

Met vriendelijke groet, Anna Schilder-ten Cate
Pedagogisch coach, beleidsadviseur en trainer

De VAK heeft meegewerkt aan de routekaart en alle bijbehorende informatie die gebundeld is in het online magazine De Kracht van verbinding.

LTO schrijft hierover: Een dubbele oogst: de waarde van multifunctionele landbouw in beeld

Het boerenbedrijf bruist. Naast voedselproductie, zetten steeds meer agrarisch ondernemers de deuren open voor nieuwe verbindingen met natuur, zorg, kinderopvang, verkoop, recreatie, educatie en gemeenschap. Multifunctionele landbouw (MFL) levert zo op veel manieren een bijdrage aan de samenleving. Toch wordt die waarde niet altijd gezien of vanzelfsprekend meegenomen in regionaal en lokaal beleid. Om dat zichtbaar te maken en handvatten te bieden aan beleidsmakers, publiceren LTO en Het PON & Telos vandaag het online magazine De kracht van verbinding; De verbrede waarde van multifunctionele landbouw.

Uit het voorwoord op de site van Het Pon & Telos:

Het platteland is in beweging. Landelijke gebieden spelen een volwaardige rol in de ruimtelijke toekomst van Nederland: Elke Regio Telt! Juist op het platteland komen grote opgaven samen rond landbouw, natuur, water en leefbaarheid. Op ons platteland wordt elke dag gewerkt aan oplossingen die niet op een tekentafel ontstaan, maar in de praktijk groeien.

Steeds meer agrariërs combineren voedselproductie met natuurbeheer, zorg, recreatie en educatie. Het boeren erf ontwikkelt zich zo tot een plek waar mensen samenkomen en waar economie, samenleving en leefomgeving elkaar versterken. De voorbeelden in deze publicatie maken zichtbaar hoe ondernemers nieuwe wegen vinden. Soms uit noodzaak, vaak vanuit ambitie. Ze bouwen bedrijven waarin verschillende activiteiten samenkomen en elkaar versterken. Bedrijven die bijdragen aan economie, zorg, natuur én gemeenschap.

Tegelijk vragen deze ontwikkelingen ook iets van ons als overheden. We zullen anders moeten leren kijken. Minder vanuit afzonderlijke regels en meer vanuit samenhang. Want dan ontstaat er ruimte. Ruimte om initiatieven mogelijk te maken die meerdere doelen tegelijk dienen en die het gebied sterker maken.

Multifunctionele landbouw laat zien dat juist die lokale kennis leidt tot slimme combinaties en duurzame oplossingen die passen bij de plek.

Het platteland is een krachtige, prachtige en tegelijkertijd kwetsbare leefomgeving. Een plek waar veel samenkomt, waar de druk groot is, maar waar ook de oplossingen liggen voor de toekomst van Nederland.

Lees het online magazine via:

<https://hetpontelos.publiqa.online/de-kracht-van-verbinding>

